

NASTALA
SVATODUŠNÍ DOBA

Duchovní čtení pro prvních devět neděl

období svatodušního

PODÁVÁ H. S.

VELEHRAD

nakladatelství dobré knihy v Olomouci

1942

Ex Consistorio Vicarii Capitularis

Brunae die 13. Maii 1942

NIHIL OBSTAT

Dor Methodius Marvan,

ensor ex officio

IMPRIMATUR

Dor Jos. Kratochvíl,

Vicarius Capitularis

Hod Boží svatodušní s vigilií a oktávou jest ustanoven na památku seslání Ducha svatého, což se stalo 50. den po zmrtvýchvstání Páně.

V době svatodušní se často uděluje svátost bířmování.

První neděli po svatém Duchu jest svátek nejsvětější Trojice. Jest společný svátek všech tří božských osob. Když každá ze tří božských osob měla svůj svátek, a to o v á n o c í c h Bůh Otec, jenž nás stvořil a nám dal Syna svého; Bůh Syn, jenž nás vykoupil, o v e l i k o n o c í c h, a Duch svatý, jenž nás posvětil, o l e t n í c í c h, konáme hned první neděli po svatém Duchu společnou slavnost všech tří božských osob, slavnost nejsvětější Trojice, abychom měli na paměti všechny milosti, jež nám Bohem trojjediným byly uštědřeny.

V tento den obnovujeme křestní slib, protože jsme křtěni ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Ve čtvrtek po svátku nejsvětější Trojice slaví Církev svatá přítomnost Ježíše Krista v nejsvětější Svátosti oltářní zasvěceným svátkem Božího těla. Církev koná památku ustanovení této svátosti a mše svaté na Zelený čtvrtek. Protože tento den jest zároveň dnem smutku nad utrpením Páně, ustanovila Církev k oslavě nejsvětější Svátosti na podnět řeholnice svaté Juliány zvláštní svátek.

V den Božího těla se slouží slavná mše svatá, k níž modlitby napsal svatý Tomáš Akvinský († 1274).

Po mši svaté se koná průvod s nejsvětější Svátostí za hlaholu zvonů a radostných zpěvů vyzdobenými ulicemi. Průvod se zastavuje u čtyř oltářů. Při každém z nich zpívá se částka jednoho ze čtyř evangelii, jednařící o ustanovení nejsvětější Svátosti, a uděluje se lidu požehnání nejsvětější svátosti.

Pobožnost se zakončí v kostele slavným díkyčiněním a opětným požehnáním.

V pátek po oktávě Božího těla jest zaveden nezasvěcený svátek nejsvětějšího Srdce Páně na odčinění neúcty a urážek, které se dějí Pánu Ježíši. Srdce Ježíšovo se ctí jako sídlo Jeho neskonalé lásky k nám. Podnět k tomuto svátku dalo vidění, které měla svatá Markéta Marie Alacoque v Paray-le-Monial r. 1675. Nejsvětějšímu Srdci Páně jest zasvěcena od Pia IX. celá Církev a od Lva XIII. celý svět zvláštní modlitbou zásvětnou.

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ

Epistola: (Sk. ap. 2, 1-11.) Duch svatý sestoupil na apoštoly v podobě ohnivých jazyků.

Evangelium: (Jan 14, 23-31.) Duch svatý byl k nám poslán, aby nás naučil milovati Krista Pána. - Pán Ježíš povzbuzuje a těší apoštoly.

MŠE SVATÁ SVATODUŠNÍ

Svatodušní svátky jsou svátečními dny Ducha svatého, památkou seslání Ducha svatého, památnou slavností jeho stálé přítomnosti na světě, pokračováním a obnovením jeho stálého poslání.

Celá mše svatá o svátcích svatodušních zaznívá od začátku až do konce těmito myšlenkami.

Introit obsahuje heslo svatodušní.

Epištola vypravuje událost svatodušní, sesiání Ducha svatého.

Evangelium nám připomíná, abychom žili podle Ducha svatého.

Preface vyslovuje dík za vše, co jsme obdrželi od Ducha svatého.

Orace a hlavně *sekvence* obsahují prosby k Duchu svatému.

Náležíš Duchu svatému, všudypřítomnému, nesmírnému, který všechno udržuje. „On zná každý hlas,“ zná nejtajnější myšlenky lidského srdce, zná vše živé i neživé, proniká celým vesmírem.

Událost svatodušní. Epištola podává zprávu o seslání Ducha svatého. Učedníci Ježíšovi byli pospolu na modlitbách ve večeřadle. Tu povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne silný vítr, a naplnil dům. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky; a rozdělily se tak, že se posadil na každém jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a počali mluvit jinými jazyky. A užasli všichni, když slyšeli je mluvit, každý jazykem svým.

Je to krátká a jednoduchá zpráva, obsahuje však v sobě historickou událost velikého významu. Mnozí ji popírají, ona však přece zůstane pravdou. Slovo Písma svatého je neklamné. Duch svatý existuje, je třetí božskou osobou, je tedy Bůh sám. Je věčný, všudypřítomný, vševědoucí. Duch svatý se ukázal v podobě holubice, ohně a jazyků, aby znázornil účinky, které působí.

Duch svatý působí dále v lidských duších a v Církvi Kristově. Bohatý seznam svatých a světic i dějiny Církve katolické jsou toho mocným důkazem. „A já budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám, aby s vámi zůstal na věky, Ducha pravdy; jeho svět nemůže přijmouti, poněvadž ho nevidí ani ho nezná; vy však ho znáte, neboť ve vás zůstává a ve vás bude.“ (Jan 14, 16. 17.)

Působení Ducha svatého. V evangeliu (Jan 14, 23-31) Pán Ježíš mluví k učedníkům o působnosti Ducha svatého.

„Jsme chrámem Ducha svatého.“ „Nevíte, že jste chrámem Božím, a že Duch Boží přebývá ve vás?“ (1. Kor. 3, 16.), volá svatý Pavel ke křesťanům. Jsou to zamilovaná slova svatého Pavla. Duch svatý nás činí chrámem Božím. Duch svatý přebývá ovšem na prvním místě v duši člověka a jí dává pravý život. Jelikož však duše je v těle, tedy i naše tělo je příbytkem Ducha svatého. (Svatý Augustin.)

„Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude, a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu a příbytek u něho si učiníme.“ (Jan 14, 23.) Duch svatý obyčejně přichází teprve tehdy, přijal-li člověk hodně svátost křtu nebo pokání. Není to pak jen přechodná návštěva Ducha svatého, nýbrž stálá. Duše křesťanská se stává nadpřirozeným způsobem jeho majetkem.

Duch svatý uděluje nám pravý život duchovní. „Duch svatý mě miluje a proto jest ve mně netoliko přítomen svou bytostí, věděním a mocí, nýbrž působí v nás nadpřirozeným způsobem, že obléká duši naši zářícím rouchem milosti posvěcující; svými ctnostmi a sedmi dary

duši ozdobuje, osvěcuje a posilňuje, povzbuzuje jik dob-
rému, v dobrém podporuje a zdokonaluje.

Podivuhodná velikost milosti, která do naší duše při-
náší tak vznešeného, sladkého, svatého hosta a s námi
ho tak úzce a nerozlučně spojuje! Jestliže se Zacheus
tolik raduje, že mohl přijmouti ve svém příbytku Syna
Božího, jak teprve my můžeme býti šťastni, že sám Duch
svatý přebývá netoliko v našem domě, ale i v našem
srdci.

Svatodušní dík. Za to, že Duch svatý je našim učite-
lem, těшитelem a hostem naší duše, patří mu nejvrouc-
nější dík. Tento dík je krásně vyjádřen slovy v prefaci
při mši svaté: „Věru, hodno a spravedливо jest, slušno
a spasitelno, abychom ti vždy a všude díky vzdávali,
Hospodine svatý, Otče všemohoucí, věčný Bože, skrze
Krista, Pána našeho, jenž vstoupiv nade všecka nebesa
a usednuv na pravici tvé, slíbeného Ducha svatého na
přivlastněné dítky vylil . . .“

V kánonu (střed mše svaté) dnes a po celou oktávu si
připomínáme před pozdvihováním milosti Ducha svatého.
Prosíme za nově pokřtěné, znovuzrozené z vody a
z Ducha svatého. Děkujeme zvláště za milosti, obdržené
při svátosti křtu a birmování.

Svatodušní modlitba. My lidé stále Pána Boha za ně-
co prosíme a žádáme. S díky a chvalozpěvem zaznívají
často i slova „Miserere - smiluj se“. I dnes přicházíme
jako prosebníci. Úpěnlivě prosíme s Církví, „abychom
v témž Duchu došli pravé moudrosti a z jeho útěchy se
vždy radovali“ (Orace), prosíme „ducha lásky“ (Gradu-
ale), o upevnění našeho života z víry (Offert.), o osvíce-
ní, očistění a zúrodnění našich srdcí. (Sokr. a Postkom.)

Také v překrásné sekvenci svatodušní přednášíme Pánu Bohu vroucí a úpěnlivé prosby. Tato sekvence je od neznámého básníka, a někteří praví, že je pravděpodobně dílem buď papeže Innocence III. († 1216), nebo arcibiskupa Štěpána Langtona († 1228). Jest krásnou písní na vnitřní, duchovní život, touhou křesťanské duše ve strastech pozemské pouti po čistotě, pokoji a svobodě vyššího života.

Duše svatý, sestup v nás, vyšli k nám svůj nebes jas, paprskem rač ozářit!

Otče chudých, sestup k nám, dárce darů, přijď ty sám, ty, kterýž jsi srdce svit!

Těšiteli ve strastech, sladký hosti duší všech, sladký's okřívání klid!

Odpočinek je tvůj dar, chládkem jsi, když páli žár, v pláči umíš potěšit!

Světla zář tvá přeblahá, ve hloub srdce zasahá, naplň jí svůj věrný lid!

Božstvím svým nám vyjdi vstříc, jinak v lidech není nic, všechno může uškodit!

Kalné očišť od kalu, zavlaž, co schne v úpalu, raněné rač vyléčit!

Ztuhlé račiž ohýbat, zahřej tam, kde studí chlad!

Račiž v tebe věřicím, Duše svatý, věrným svým, Sedmero své udělit!

Ctnosti zásluhu rač dát, spasně dej nám umírat, ve věčné dej slasti žít! Amen.

Kéž by byla dnešní mše svatá pro nás hodinou duchovní obnovy. Kéž bychom se i my po bohoslužbách rozešli z chrámu Páně jako kdysi apoštolové, „naplněni Duchem svatým“.

NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Epštola: (Ř. 11, 33-36.) Hluboká jako moře jest dobrotivost Boží. Bůh trojjediný vede lidstvo ke spasení cestami lidem nevyzpytatelnými.

Evangelium: (Mat. 28, 18-20.) Pán Ježíš posílá apoštoly do celého světa, aby učili všechny národy a křtili je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

»VE JMÉNU OTCE...«

Nejhlubší tajemství ze všech tajemství na nebi i na zemi je tajemství nejsvětější Trojice. Nejsvětější Trojice je jeden a týž Bůh ve třech osobách. Tři božské osoby mají jednu a tutéž bytnost, vlastnosti a skutky. Rozznávají se od sebe svým původem. Otec nemá žádného původu a nevychází ze žádné jiné osoby; Syn však vychází z Otce a Duch sv. vychází z Otce i Syna zároveň.

Toto tajemství nemůže žádný stvořený duch, cherub ani seraf vystihnouti, nemůže je úplně ani Maria, Matka Boží, nevěsta Ducha svatého, „stolice moudrosti“, pochopiti.

Toto nejhlubší tajemství naší víry bylo našim duším nejprvnějším „učením“. V našem pozemském životě bylo nejprvnějším požehnáním našich rodičů, v našem dětském věku bylo nejprvnější dětskou modlitbou. V prvním okamžiku našeho vstupu do života žehnala nás naše dobrá matka tímto znamením: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Sotva se naše dětská dušička začala probouzeti, sepjala nám naše dobrá matička ruky a palcem pravé ruky znamenala nás křížičkem na

čele, ústech a na prsou a po první slavnostně se před-
modlovala: „Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.
Amen.“

*V celém našem životě září nad námi v trojnásobném
lomu Boží světlo nejsvětější Trojice.*

1. Ve jménu nejsvětější Trojice jsme byli pokřtěni.
Vznešený, šlechtický jmenovací dekret - že jsme dítkem
Božím - podepsán a pečetí opatřen ve jménu Otce i Sy-
na i Ducha svatého.

2. Ve jménu nejsvětější Trojice bylo při svatém biř-
mování vtisknuto naší duši nezrušitelné znamení Ducha
svatého a obdrželi jsme dary Ducha svatého, zvláště
dar síly ve víře.

3. Ve jménu nejsvětější Trojice začíná mše svatá, při
níž se konsekruje svatá Hostie, a končí se kněžským
požehnáním ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

4. Častokráte ve svém ubohém životě jsme byli absol-
vováni, to jest zproštěni hříchů a trestů ve jménu nej-
světější Trojice.

5. Ve jménu trojjediného Boha udělí se nám jednou
„posila k zápasu se smrtí“ ve svátosti posledního poma-
zání. Kéž by meškal kněz v těchto rozhodujících hodi-
nách u našeho lůžka a udělil naší duši nejposlednější
požehnání a modlil se překrásnou modlitbu církevní:
„Vyjdi z tohoto světa, duše křesťanská, ve jménu Boha
Otce, jenž tě stvořil, ve jménu Ježíše Krista, Syna Boha
živého, jenž za tebe trpěl, ve jménu Ducha svatého,
který na tebe vylit byl. - Otče nebeský! Ač tato duše
zhřešila, přece však Otce i Syna i Ducha svatého ne-
zapřela, nýbrž víru zachovala a Bohu svému věrně se
klaněla.“

6. Ve jménu Boha trojjediného jsou svěceni kněží Církve katolické. Také biskup je konsekrován a papež korunován ve jménu nejsvětější Trojice. Všechny osoby řeholní jsou oblékány a svůj slib skládají ve jménu Boha ve třech osobách.

7. Snoubencům před oltářem je žehnáno k nerozlučnému, doživotně trvajícím svátostnému společenství v životě, utrpení a v lásce ve jménu Boha ve třech osobách.

Nejkrásnějším obrazem nejsvětější Trojice zde na zemi má být křesťanská rodina. Otec, matka, děti mají být: jedno srdce, jedna věrnost a jedna láska.

*

Znamení svatého kříže dělejme vždy zbožně, a všude vyznávejme bez bázně svou víru v Boha Otce, který nás stvořil, v Boha Syna, který nás vykoupil, a v Ducha svatého, který nás posvětil.

A dopřeje-li nám milosrdenství Boží, abychom vstoupili do věčného míru a pokoje, do blaženosti věčné, nechť naše duše zpívají a plesají před trůnem Boha trojjediného se zástupy andělů a svatých: „Gloria Patri... Sláva Bohu Otci i Synu i Duchu svatému, jako bylo na počátku, nyní i vždycky, až na věky věků. Amen.“

II. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epštola: (1. Jan 3, 13-18.) Po příkladě Kristově máme milovati bližního svého láskou čistou, činnou a obětavou.

Evangelium: (Luk. 14, 16-24.) Podobenství o veliké večeři. Modleme se za milost, abychom se nestali nehodnými nebeské hostiny.

•TANTUM ERGO•

Procesi na Boží tělo je triumfálním průvodem svátostného Spasitele kolem nádherně ozdobených domů, s družičkami bíle oblečenými a se slavnostními obřady.

Proč oslavujeme takovým způsobem nejsvětější Svátost oltářní? Protože je to veliká svátost,

s velkým ponížením. Na vánoce se zpívá píseň: „S nebeské výsosti z nesmírné milosti sestoupil Boží Syn v pozemské bídy klín.“

Ve Svátosti oltářní jako by byl ještě menší. Když se stal člověkem, ponížil sebe sama, přijav způsobu služebníka člověka; ve Svátosti oltářní sebe ještě více ponížil, je přítomen pod způsobou chleba. Je zdánlivě bez života, jakoby mrtvý.

Toto sebeponížení jest možné jen *velikým zázrakem.* Kněz bere chléb do svých rukou, které vlastně jsou jen hromádkou prachu, a jazyk jeho, který je jen zrnečkem prachu, pronáší nad chlebem slova proměňování a hned se stane celá řada zázraků. Pán Ježíš je přítomen na oltáři jako Bůh i jako člověk, s tělem a duší svou, se svou krví, vpravdě, skutečně a podstatně. Způsoby však chleba a vína trvají.

„Ustanovil památku na své divy, milosrdný a milostivý Pán.“ (Ž. 110, 4.)

Jestliže všemohoucí Bůh takový zázrak učinil, také tomuto tajemství dal

velikou moc: předně v oběti mše svaté, neboť mše svatá jest nejučinnější obětí chvály a díky, obětí prosebnou a smírnou; ve svatém přijímání rozmnožuje milost posvěcující, odpouštěje hříchy všední, uchraňuje od těžkých hříchů, posiluje k dobrému, je zárukou slavného zmrtvýchvstání a věčné blaženosti.

Jaké jsou naše povinnosti k této veliké svátosti? Je to: *Víra*. Kristus nazývá nejsvětější Svátost oltářní „tajemství víry“, poněvadž ji svým slabým rozumem nemůžeme pochopiti, nýbrž musíme pouze v ni věřiti. - Kristus se skryl pod způsoby chleba a vína, aby vyzkoušel naši víru (věříme-li totiž více jeho slovům nežli svým očím). Kdybychom viděli způsobu těla a krve Kristovy a pak bychom teprve věřili, neměli bychom žádné zásluhy.

Úcta. Mějme úctu již před jménem, které veliké tajemství naznačuje (sakramentum atd.); uctivě se chovejme a slušně poklekněme a klečme před samou velebnou Svátostí. Varujme se všeho, co pobožnost ruší. „Místo, na němž stojíš, země svatá jest.“ (2. M. 3, 5.)

Horlivě navštěvovat nejsvětější Svátost a horlivě chodit na mši svatou!

Často chodit k sv. přijímání s dobrou přípravou a děkovat po sv. přijímání.

Velmi četně a důstojně se účastnit velkého triumfu eucharistického Krále, ozdobit domy, zbožně a slušně se chovat v průvodě.

„Tantum ergo sacramentum“ - „Před Svátostí touto slavnou v úctě skloňme kolena!“

Seč jsi, veleb nebes Krále,
nepoví zpěv dokonale,
jak on *velký, dobrý jest*. (Boží cesta 364.)

III. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epistola: (1. Petr 5, 6-11.) Zvláštní napomenutí k představeným a podřízeným.

Evangelium: (Luk. 15, 1-10.) Velikost milosrdenství Božího. Modleme se, abychom velikost milosrdenství dobře poznali.

POMNÍKY MILOSRDENSTVÍ BOŽÍHO

„Shlédni na mne a smiluj se nade mnou.“ (Introit.)

Dnešní evangelium jest samá chvála Božího milosrdenství. Abychom měli opravdu velikou důvěru v Pána Boha, uvažujme o třech pomnících milosrdenství Božího.

Jest to: 1. Kříž. 2. Oltář. 3. Zpovědnice.

Kříž. Každý kříž nám jasně hlásá: „Jsme vykoupeni.“ Vykoupení je dílem milosrdenství Božího. Každý kříž je pomník lásky nebeského Otce, který tak svět miloval, že nám Syna svého jednorozeného dal, aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný. „Vždyť Bůh neposlal Syna svého na svět, aby soudil svět, nýbrž aby spasen byl svět skrze něho.“ (Jan 3, 16. 17.)

Každý kříž je pomník milosrdenství Syna Božího. Vo-

lá k nám: „Ejhle, Beránek Boží, který snímá hříchy světa.“ (Jan 1, 29.) „Vpravdě bolesti naše tento vzal na sebe, ano, co my jsme trpět měli, on snášel . . . byl raněn pro hříchy naše, roztlučen byl pro nepravosti naše; tresty pro naši spásu na něho dolehly, a jeho jizvami jsme uzdraveni.“ (Is. 53, 5nn.) „Vznesl naše hříchy sám na svém těle na dřevo, abychom, odumrouce hříchům, žili spravedlnosti. Jeho zsinalostí byli jsme uzdraveni.“ (1. Petr 2, 24.) „Jenž dal sebe samého ve výkupné za všechny.“ (1. Tim. 2, 6.) „Skrze krev kříže uvedl v pokoj, co jest na zemi i co jest v nebi.“ (Kol. 1, 20.) „Smazal úpis, který proti nám svědčil, který nám byl na odpor; i ten odstranil, přibiv jej na kříž.“ (Kol. 2, 14.)

Ó svatý kříži, slavné znamení, hlasateli Božího milosrdenství, buď pozdraven, buď políben. Hříchy by nás zahubily; meč spravedlnosti vznášel se nad námi. Kristus však nás vykoupil na kříži, milosrdenství Boží nás zachránilo.

Oltář. Oltář je trůn milosti a lásky eucharistického Vykupitele. Ve svatostánku sídlí nekonečně dobrotivý a milosrdný Bůh, aby nám prokázal svou lásku a uděloval nám své milosti.

Oltář posvěcený, na němž trůní náš eucharistický Bůh a Král, je nejtihodnější místo, velebná svatyně, nebe na zemi, nejmilejší otčina a blažený ráj zbožných duší. Posvátné ticho, slavnostní přítomnost, tajemně zářící věčné světlo, důvěrná blízkost, milosti plná přítomnost eucharistického Spasitele dávají často raněné a unavené duši na stupních oltáře předem zakoušeti nebeské blaženosti a nadzemského pokoje.

Když venku neklidný svět lomozí a povykuje, roz-

ruch působí a shání se v horečném chvatu po zisku a po požitcích, zde si postavil dobrý pastýř svůj stánek, odkud rozlévá proudy milosti, radosti, pokoje, útěchy a blaženosti do tisíceroch srdcí, která ještě tuze zápasí s mučivou úzkostí, s bolestmi a trampotami pomíjejícího života pozemského. Zde je „pramen vody životné, bělo-skvoucí jako křišťál, který vychází z trůnu Božího a Beránkova“. (Zjev. 22, 1.) (Gühr, Das heilige Messop-fer.)

Oltář je posvátným obětištěm.

Na oltáři se slaví mše svatá. Oběti mše svaté přivlast-ňuje se nám ovoce oběti na kříži, důkaz to stále trvají-cího božského milosrdenství. Církev výslovně učí: „Tato oběť (= mše svatá) jest vpravdě obětí smírnou a má ten účín, že skrze ni . . . docházíme milosrdenství a na-lézáme milost k pomoci příhodné.“ (Trid. sess. 22. cap. 2.) Smírnou povahu mše svaté sám Kristus naznačuje slovy „na odpuštění hříchů“. (Mat. 26, 28.) Svátý Pavel praví: „Každý totiž velekněz, jsa brán z lidí, ustanovu-je se pro lidi ve věcech, které se vztahují k Bohu, aby přinášel dary a oběti za hříchy.“ (K ž. 5, 1.)

Bývají hříchy odpuštěny mší svatou?

Bezprostředně a přímo nemůže odpustiti mše svatá hříchy, ale nepřímou pomáhá k odpuštění hříchů. Jest velmi mocným prostředkem, abychom dosáhli milosti pravého pokání a opravdového obrácení. „Obětováním této oběti byv usmířen, Pán, udíleje milost a dar kajic-nosti, odpouští zločiny a hříchy, i veliké.“ (Trid. sess. 22, cap. 2.)

Ovšem, hříšník musí s přijatou milostí spolupůsobiti. Jen tehdy dosahujeme milosti a milosrdenství mši sva-

tou, „jestliže se blížíme k Bohu s upřímným srdcem a pravou věrou, s bázní a uctivostí, s lítostí a kajícíností“.
(Trid. sess. 22, c. 2.)

Časné tresty za hříchy odpuštěné se promíjejí mši svatou bezprostředně u živých i zemřelých na základě dostiučinění, na kříži vykonaného. Kolik se časných trestů odpouští, to závisí na vůli Boží a na přípravě a zbožnosti toho, za koho se mše svatá slouží. Tak oltář, na kterém se slaví mše svatá, odvrací mnohé zasloužené tresty Boží. Hlas krve Kristovy volá bez ustání hlasitě a mocně k nebi ne o pomstu a odplatu jako krev Abelova, nýbrž o ušetření a milosrdenství hřešícímu lidstvu. Svatý Leonhard a Portu Mauritio pravil: „Myslím, kdyby nebylo mše svaté, svět by byl již zahynul, poněvadž by nemohl unést tíhu tolika hříchů.“

Oltář tedy je „kámen pomoci“ (1. Král. 7, 12.), pomník milosrdenství.

Zpovědnice. Podobně jako při kříži a při oltáři je milosrdenství Boží znatelné a hmatatelné i ve zpovědnici. Co bychom si my ubozí hříšníci počali, kdyby nebylo svaté zpovědi! Sklíčenost, zoufalství a sebevraždy by byly na denním pořádku.

Tiché místečko v tichém koutečku kostela, ó, kdybys mohlo a smělo mluvit! Jaká by to byla chvalořeč a nádherná píseň na milosrdenství Boží, která by se nesla po celém světě k nebesům. Pojď, ó pojď do zpovědnice, poznej sám nejlépe laskavost a dobrotu Páně!

*

„O milostech Páně věčně chci zpívat.“ (Žalm 88, 11)
Velebme Boha milosrdného. Přistupujme k pomníkům

jeho milosrdenství: ke kříži, k oltáři a ke zpovědnici. Modleme se již při této mši svaté vroucně k Bohu milovanému, neboť potřebujeme jeho milosrdenství. Modleme se s Církví: „Shlédni na mne a smiluj se nade mnou, Pane, neboť jsem opuštěn a ztrápen. Popatř na mé ponížení a na mé trápení a odpusť mi všechny hříchy mé, Bože můj. K tobě, Pane, pozdvihuji duši svou. Bože můj, v tebe doufám, nedopusť, abych byl zahanben!“ (Introit.)

IV. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epištola: (Ř. 8, 18-23.) Kdo vytrvá v dobrém, dostane se mu zcela jistě věčné oslavy. Utrpení pozemská nejsou ničím proti budoucí slávě.

Evangelium: (Luk. 5, 1-11.) Kristus Pán učí z lodičky Petrovy. Zázračné zahrnutí ryb.

PRÁCE S BOHEM

Co to bylo námah a práce, potu a úsilí, když apoštolové celou noc lovili ryby; nepopřáli si osvěžujícího spánku, posilujícího pokrmu a občerstvujícího nápoje. A výsledek jejich námahy nebyl žádný. Docela žádný. Bylo to k zoufání. A běželo přece o denní chléb apoštolů, jehož si museli z hloubi moře vydobývat.

A najednou se jim objevil Pán Ježíš. Celá situace se změnila. „Šimone Petře! Zkus to ještě jednou! Na mé slovo do toho! Ve jménu mém!“ Petr a jeho druhové se dali do práce „ve jménu Pána Ježíše, ve jménu Božím“. Výsledek jejich práce byl tak bohatý, že apoštolové,

přetížení prací, i pomocníky si museli zavolat, aby vy-
táhli přehojný úlovek.

V práci je cosi tajemného. Pod stromem uprostřed ráje po hříchu prvních lidí se stala práce kletbou lidstva. Je psáno v Písmě svatém: „Zlořečená budiž země. Trní a hloží ti bude ploditi. V potu tváře budeš jísti chléb, dokud se nenavrátiš do země, ze které vzat jsi. Ano, prach jsi a v prach se navrátiš.“ (Gen. 3, 17-19.)

Úplně jinak hledí na práci křesťanství. Pod požehnaným stromem nového ráje na Golgotě, pod nejsvětějším křížem stala se práce, „křesťanská“ práce, požehnaním lidstva. Vše, co na světě je dobré a krásné, velké a svaté, zúrodněno bylo potem práce ve jménu Božím.

Vstup do „residence“ Syna Božího na zemi, do Nazaretu! Jeho pěstoun je tesařem-dělníkem. K svatému Josefovi chodí sám Syn Boží, věčná moudrost, do školy, a učí se pracovat. Třicet let pracoval se sekyrou a hoblíkem, kladivem a pilou. Jeho apoštolové měli mozolovité ruce od práce. Dělníky byli apoštolové, do jejichž rukou vložil Spasitel světa nejsvětější svátost a nejsvětější pravomoci, které zasahují až do věčnosti.

Podívej se do životopisů světců v Církvi Kristově! Mezi svatými jsou svatí biskupové, papežové, kněží a učenci, císaři a králové, profesoři a doktoři, ale také jsou mezi nimi miliony mužů a žen práce. Svatý Isidor byl sedlákem. Svatý Homobon kovářem. Svatý Dunstan krejčím. Svatý Felix byl žebrákem.

Často slýcháme velmi hodné katolíky trpce si stýskati: „Nemohu se tolik modliti, nemohu často, jak bych chtěl, jíti na mši svatou, poněvadž mám mnoho práce.“ Upokoj se, dobrá duše. Tvé práce od časného jitra do

večera nejsou nic jiného než stálá oběť, stálá služba Boží. - Pracuj jen jako apoštolové, o nichž vypravuje dnešní evangelium! Pracujte s Pánem Bohem a všechna práce vaše bude jako modlitba, ano jako celoživotní bohoslužba.

Jak práce lehká je, když pracujeme, trpíme, modlíme se a bojujeme „pro Pána Boha“. „Všechno, úplně všechno k větší cti a chvále Boží. Všechno z lásky k Pánu Ježíši.“

Kněz A. Obendorfer vypravuje o svém učiteli: „Před očima mám stále svého dobrého profesora v Metten, laskavého P. Amanda. Ať si čistil brejle nebo stoupal po vysokých schodech, ať se modlil či pracoval, jen jedno bylo slyšeti stále z jeho modlicích se rtů: „Z lásky k Bohu.“

Učme se z tohoto příkladu a z dnešního evangelia z lásky k Pánu Bohu modliti se a pracovati. Budeme-li při všech modlitbách, pracích a utrpeních vždy zbožně říkati: „S Pánem Bohem“, „jak Bůh chce“, „z lásky k Pánu Bohu“, pak bude každý unavený vzdech, všechny slzy, každá práce v rodině, ve škole, v Církvi, každá sociální práce bude modlitbou.

V křesťanství je modlitba prací, ale i práce má být neustálou modlitbou.

Pracujme „s Pánem Bohem“, „s Boží pomocí“, trpme „jak Pán Bůh chce“ a prosme, abychom „v Pánu“ zemřeli a „s Boží pomocí“ do nebe přišli.

V. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epištola: (1. Petr 3, 8-15.) Máme míti k sobě navzájem lásku činnou, to jest nemáme odpláceti zlým za zlé, ale všem máme žehnat, abychom se stali účastni věčného blaha.

Evangelium: (Mat. 5, 20-24.) Spravedlnost Nového Zákona zapovídá i pouhou nenávist k bližnímu. - Prosme, abychom se vždy řídili podle zásad, Kristem hláсанých.

MNOHO TISÍC OČI SE NA NÁS DIVÁ

Kéž by sis vzal k srdci slova svatého Petra v dnešní epištole: „Kdo chce milovati život a viděti dobré dny, odvrát se od zlého a čiň dobré; hledej pokoje a sháněj se po něm. Neboť oči Páně jsou obráceny na spravedlivé a uši jeho k prosbám jejich, ale hněv Páně proti těm, kteří čini zlé. A kdo jest, jenž by vám uškodil, budete-li horliteli pro dobré? Ano, kdybyste i trpěli pro spravedlnost, jste blahoslaveni. Postrachu jejich však se nebojte, ani nelekejte, ale Krista Pána oslavujte ve svých srdcích.“ (1 Petr 3, 10-15.)

Pozorují nás lidé při všem našem počínání, ale také Bůh nás pozoruje. Nezáleží na tom, jestliže se očím lidským líbíme a od lidí sklízíme obdiv a chválu, nýbrž na tom záleží, aby oko Boží spočinulo na nás se zalíbením a aby nás Bůh jednou pochválil, až se budeme z tohoto světa ubírat.

Pozorují nás lidé při všem našem počínání. Tato slova mají býti stálou pobídkou, abychom konali své povinnosti stále věrně. - Jednou vystoupila veselá společnost na maják ostrova Borkum. Jeden člen společnosti

se ptal strážce majáku: „Co by se stalo, kdyby zhaslo v noci světlo?“ „Že by světlo v majáku zhaslo?“ odpověděl tázaný, „to jest nemožné. Dole na moři se rozjíždějí lodi na všechny strany světové. Kdyby zhasla jedna z mých lamp, brzy by se říkalo: Loď ztroskotala, poněvadž jí maják nedával výstrahy. Cítím, že se oči celého světa na mne upírají, a já bych měl nechat zhasnout lampu v majáku? Nikdy! Nemožno!“

Nepozorují nás však jen oči lidí; také celý nebeský dvůr se dívá na nás. Jsme-li v rozpacích a máme-li voliti, buď co se líbí lidem, nebo co se líbí nebi, tu nesmíme váhat. Kdyby byly oči celého světa upřeny na nás, musíme věrně plniti vůli Boží, aby lidé viděli naše dobré skutky a velebili našeho Otce, jenž je v nebesích. (Mat. 5, 16.)

Celý nebeský dvůr na nás patří a pomáhá nám, abychom zvítězili v boji proti nepřátelům svého spasení, i kdyby byl počet jejich sebevětší.

VI. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epistola: (Ř. 6, 3-11.) Na křtu svatém jsme se stall s Kristem k novému životu. Kristus z mrtvých vstav, více neumírá, stále žije s Bohem. I my máme žít s Bohem a pro Boha, to jest ve stavu milosti a ke cti a chvále Boží.

Evangelium: (Mk. 8, 1-9.) Nasycení čtyř tisíc mužů. Prosme důvěrně Krista Pána, aby i nás nasýtil tělesně i duchovně.

SVATÝ JOSEF PĚSTOUN – VELKÝ POMOCNÍK

Farao poslal své poddané, kteří trpěli nouzi a hlad, k svému prvnímu ministru, Josefu Egyptskému, aby

u něho hledali pomoc. Také ji tam našli. Podobně i Církev posílá nás k svatému Josefovi, pěstounu Pána Ježíše, abychom u něho hledali pomoc, neboť on jest

1. velkým pomocníkem v časných potřebách,
2. velkým pomocníkem k ctnostnému životu,
3. velkým pomocníkem při smrti.

1. *Jest velkým pomocníkem v časných potřebách.* Sv. Josef chránil Pannu Marii po celý svůj život. Ježíška zachránil před krutým Herodesem. Věrně se staral o svatou rodinu v její chudobě a strádání až do své smrti.

Také v nebi jest dobrotivým otcem, láskyplným ochráncem všech lidí. Jest zvláště „Ochráncem panen“, „Oporou rodin“, „Útěchou ubohých“, „Nadějí nemocných“, „Patronem umírajících“, „Záštitou Církve svaté“. (Litanie ke cti svatého Josefa.) Zvláštní ochraně a pomoci jeho se těší všichni, kdo zastávají úřad představených, jako rodičové, kněží, učitelé, pěstouni atd.

Kdo spočítá všechny ty, kteří obdrželi zřejmou pomoc od svatého Josefa! Svatá Terezie Španělská praví, že každý, kdo s důvěrou vzývá svatého Josefa, bývá vždy vyslyšen.

Máš nějaké starosti? Obať se s důvěrou k svatému Josefovi. Pros ho o pomoc, a nebudeš prositi nadarmo.

2. *Jest pomocníkem k ctnostnému životu.* Svatý Josef žil v Nazaretě v nejužším spojení s Ježíšem a Marií. Žil vpravdě životem vnitřním, hlubokým životem modlitby. Vedl vznešený život ctnostný. Svatý Bernardin praví o svatém Josefovi v jednom kázání: „Věřím, že tento muž, svatý Josef, byl přečistý v panictví, velmi hluboký v pokoře, planul horoucí láskou k Bohu; v nazírání se velmi vysoko povznesl. (Breviář.)

Modlitba a ctnosti jsou i nám nezbytné ke křesťanskému životu. Choďme do školy k svatému Josefovi! Učme se od něho žiti v přítomnosti Boží a čistě.

Buďme pokorní jako on. Usilujme vždy o větší lásku k Bohu a k bližnímu. Jen ten jest způsobilý pro království Boží, kdo jest čestný a ctnostný. Svatý Josefe, buď mně tím, co jméno tvé znamená, „rozmnožení ve ctnostech a v milosti“. Vypros mi, abych se hříchů varoval a žil podle vůle Boží.

3. *Jest pomocníkem ve smrti.* Kdo zemřel krásněji a zbožněji než svatý Josef? Zemřel v přítomnosti Pána Ježíše a Panny Marie. - Nemohl hned přijíti do nebe, poněvadž nebe bylo ještě zavřeno. Musil čekati až do nanebevstoupení Páně. Když vstupoval Kristus na nebesa, vzal s sebou duše z předpekli vysvobozené. (Ef. 4, 8.) Nyní jest blažený u Boha a bude na věčné časy.

Všichni musíme umřiti, nevíme však kdy, kde a jak. Zajistme si pomoc a přispění svatého Josefa. Modleme se denně k němu o šťastnou hodinku smrti: „*Mocný svatý Josefe! Prosím tebe s dětinnou důvěrou o přispění v hodinu smrti! Přijď ku pomoci v mé smrtelné úzkosti; vypros mi dokonalou litost nad hříchy a pevnou důvěru v Boží milosrdenství.*“

Modleme se s Církví v dnešní slavný den: „Prosíme tě, Pane, by nám zásluhami Snoubence tvé přesvaté Rodičky bylo pomoženo, aby, čeho naše síly dosáhnouti nemohou, jeho přímluvou nám bylo uděleno.“ (Orace.)

Jiná modlitba za ochranu svatého Josefa: „Ó věrný opatrovníku Ježíše a Marie, svěřuji ti, cokoli mám a čímkoli jsem. Pro tu hlubokou pokoru, nepřekonatelnou trpělivost, dokonalou učelivost, která tě činila ustavič-

ně věrným následovníkem všech ctností Ježíšových, posiluj mě ve strastech; buď mi radou a pomocí, osvěćuj mě v temnostech, chraň mě v pokušeních, těš mě ve zkouškách života, zvláště pak v úzkostech a nesnázích posledního zápasu. Buď mi záštitou v každé době a vypros mi té milosti, abych sladce usnul jako ty na srdci Ježíšově a v náruči Panny Marie, cítě k nim důvěru nejpevnější. Amen. (Chaignon S. J.)

VII. NEDĚLE PO SVATĚM DUCHU

Epištola: (Řím. 6, 19-23.) Křesťané, byvše osvobozeni od poroby hřichu, nejen mohou, nýbrž mají vésti život spravedlivý, ve stavu milosti.

Evangelium: (Mat. 7, 15-21.) Mnoho falešných proroků snaží se svésti křesťany. Poznáváme je podle skutků jejich. Jenom ti budou odměněni v nebi, kteří plní vůli Otce nebeského.

NE SLOVA, NÝBRŽ SKUTKY

„Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce nebeského.“ (Evang.-Mat. 7, 21.)

Mnozí učili, že k spasení stačí víra. Toto učení jest bludné. Písmo svaté zdůrazňuje netoliko potřebnost víry, ale také potřebnost dobrých skutků. Celé horské kázání Pána Ježíše, jehož závěrečné věty dnešního evangelium nám předkládá, hovoří o nutnosti dobrých skutků. Uvažujme o

1. potřebě dobrých skutků,
2. záslužnosti dobrých skutků.

a) *Písmo svaté poroučí konati dobré skutky.* „Tak svít světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebí Otce vašeho, jenž jest v nebesích.“ (Mat. 5, 16.) „Každý tedy, kdo slyší tato má slova a koná je, bude jako muž moudrý, který postavil dům svůj na skálu...“ (Mat. 7, 24.) - „Nikoliv posluchači zákona jsou spravedliví u Boha, nýbrž činitelé zákona budou uznáni za spravedlivé.“ (Řim. 2, 13.) „Dobré čiňme bez ustání...“ (Gal. 6, 9.) - „Boháčům tohoto světa přikazuji . . ., ať činí dobře a bohatnou v dobrých skutcích, ať jsou štedří a sdílní . . .“ (1 Tim. 6, 17-18.)

„Co prospěje, bratři moji, praví-li kdo, že má víru, skutků však nemá? Může ho víra spasiti? A kdyby bratr neb sestra byli nazi a měli nedostatek denní výživy, někdo z vás pak by jim řekl: ‚Jděte v pokoji, ohřívajte se a nasycujte se,‘ avšak nedali-li byste jim věci tělu potřebných, co to prospěje? Tak i víra, nemá-li skutků, jest mrtva sama v sobě . . . Chceš však seznati, člověče prázdný, že víra bez skutků jest mrtva? . . . Neboť jako tělo bez ducha jest mrtvé, tak jest i víra bez skutků mrtva.“ (Jak. 2, 14 až 26.) „Každý strom, který nese ovoce dobrého, bývá vyfát a na oheň uvržen.“ (Mat. 7. 19.)

b) *Bůh každému odplatí podle skutků jeho.*

Čti podobenství o hřivnách (Mat. 25, 14nn.) Božský soudce bude požadovati od každého přísných účtů a odmění nebo potrestá podle toho každého, jak kdo konal dobré či zlé skutky.

„Syn člověka zajisté přijde ve slávě Otce svého s an-

děly svými a tehdy odplatí každému podle skutků jeho.“ (Mat. 16, 27.) „Přichází hodina, ve které všichni, kteří v hrobech jsou, uslyší hlas Syna Božího. A půjdou ti, kteří dobře činili, na vzkříšení k životu, ti však, kteří zle páchali, na vzkříšení k soudu.“ (Jan 5, 28, 29.)

„Každému odplatí podle skutků jeho: těm totiž, kteří s vytrvalostí v díle dobrém hledají slávy a cti a neporušenosti, životem věčným; těm, kteří jsou sobečtí a neposlouchají pravdy, nýbrž poslouchají nepravosti, hněvem a nemilostí... U Boha není stranictví.“ (Řim. 2, 6-11.)

„Hle, půjdu brzy a odplata moje se mnou, abych odplatil každému podle skutků jeho.“ (Zjev. 22, 12.) - „Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají... neboť skutky jejich jdou s nimi.“ (Zjev. 14, 13.) „Mrtví budou souzeni z toho, co bylo napsáno v knihách, podle skutků svých.“ (Zjev. 20, 12.)

3. Bez dobrých skutků není možno dosáhnout nebe.

„Již přiložena jest sekera ke kořeni stromů, každý tedy strom, který nenese dobrého ovoce, vyřadí a na oheň uvržen bude.“ (Mat. 3, 10; 7. 19.) „Ne každý, kdo mi říká „Pane, Pane“, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého.“ (Mat. 7, 21.)

Při posledním soudě ti, kteří dobré skutky konali, obdrží život věčný; ti pak, kteří nečinili dobrých skutků, přijdou do ohně věčného.“ (Mat. 25, 34-46.)

Dobré skutky jsou záslužné.

Hospodin praví: „Neboj se, já jsem ochráncem tvým a odměna tvoje bude velmi veliká.“ (Gen. 15, 1.)

Pán Ježíš praví: „Blahoslavení jste, když pro mne budou vás tupiti a pronásledovati a mluvíti všecko proti

vám, lhouce: radujte se a plesejte, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích.“ (Mt. 5, 11. 12.) - „Kdokoli by podal píti jednomu z maličkých těchto jen čiši studené vody proto, že je můj učedník, vpravdě pravím vám, neztratí své odplaty.“ (Mat. 10, 42.)

„Bratři moji milí, buďte pevní, nepohnutelní, vždycky přehorliví v díle Páně, věduce, že práce vaše není nadarmo v Pánu.“ (1. Kor. 15, 58.) - „Modlitba s postem a s almužnou jest lepší, nežli schovávati poklady zlata.“ (Tob. 12, 8.) - Dobrymi skutky zasluhujeme si více milosti na zemi (Mat. 25, 29.), více odměny v nebesích a odpykáváme si časné tresty za hříchy.

Aby dobré skutky byly záslužné, musíme je konati

a) *Ve stavu posvěcující milosti.* „Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nésti ovoce sama od sebe, nezůstane-li ve kmenci, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti: Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přinese ovoce mnoho; neboť beze mne nemůžete činiti nic.“ (Jan 15, 4-6.)

Mají dobré skutky, vykonané ve stavu těžkého hříchu, nějakou cenu? Odměnu nedostanou v nebesích. Jsou však přece užitečné; Bůh dává za ně pozemskou odměnu nebo milost obrácení. Obyvatelé Ninive dosáhli svým pokáním odvrácení zkázy města. - Daniel pravil Nabuchodonosorovi: „Hříchy své almužnami vykupuj a nepravosti své soustrastí s chudými: snad odpustí Bůh hříchům tvým.“ (Dan. 4, 24.) „Srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, nepohrdáš.“ (Ž. 50, 19.)

b) *S upřímným srdcem, s dobrým úmyslem.* „Když se postíte, nebuďte jako pokrytci zasmušili; neboť znešvařují obličej svůj, aby zjevno bylo lidem, že se postí.

Vpravdě pravím vám, vzali odplatu svou . . .“ (Mt. 6, 16.) „Cokoli činíte, konejte ze srdce jako Pánu a ne lidem, vědouce, že od Pána obdržíte v odplatu dědictví; Kristu Pánu služte.“ (Kol. 3, 23. 24.)

c) *S ochotou, svobodně a rádi.* „Mohl přestoupiti a nepřestoupil, mohl zlé činiti a neučinil.“ (Sir. 31, 10.) „Veselého dárce miluje Bůh.“ (2. Kor. 9, 7.)

Pán Ježíš pravil: „Každý strom dobrý nese ovoce dobré, špatný strom ovoce špatné přináší.“ (Mat. 7, 17.) Jaké ovoce ty přinášíš? Jaký ty jsi strom v zahradě Boží? Nepotřásá nebeský zahradník, patře na tebe, hlavou a neříká: „Tři leta již je tomu, co přicházím hledat ovoce na tomto fiku, a nenalézám. Vytni jej tedy! K čemu zabírá zbytečně půdu?“

„Bože, všechno škodlivé od nás odvrát a všeho prospěšného nám dopřej!“ (Orace.) Neříkej pouze: „Bože, tebe miluji“, ale číň to! Neříkej pouze „Jsem katolík“, nýbrž žij katolicky. Nebe se nedobude slovy, nýbrž skutky! „Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého.“ (Mat. 7, 21.)

Co dobrého učiníš dnes? „Číň skutky, dokud jest den; přichází noc, kdy nikdo nemůže dělati.“ (Srv. Jan 9, 4.)

VIII. NEDELE PO SVATÉM DUCHU

Epistola: (Řím. 8, 12-17.) Křesťan má vést život podle ducha. Ospravedlněním stal se dítětem Božím a nabyl práva na život věčný.

Evangelium: (Luk 16, 1-9.) Podobenství o nespravedlivém vladaři. Vyprosme si milost, abychom věcí a darů Božích nám svěřených tak užívali, abychom se nemusili bát věčného soudu.

SESAZENÝ SPRÁVCE

Před tisíci lety žili lidé, kteří znali jen jedno: jedli, pili, ženili a vdávali se (srov. Luk. 17, 27), kupovali a prodávali, sázeli a stavěli (srov. Luk 17, 28), vedli život v chlípnostech, chtíčích, v pijanství, obžerství, opilství (Srov. 1. Petr 4, 3.) - „Když viděl Bůh, že svět je zkažený - všichni lidé totiž na zemi byli porušili své mravy - řekl Noemovi: Ustanovil jsem konec všem bytostem, které mají tělo, naplnili zemi zločiny, proto je zničím i se zemí.“ (Gen. 6, 12. 13.) „Zešel, že učinil na zemi člověka.“ (Gen. 6, 6.) Sto dvacet let povolil člověku. (Srov. Gen. 6, 3.) A když se lidé nenapravili, uvedl *potopu* na svět bezbožníků.“ (II. Petr 2, 5.) „Všichni lidé a všechno, v čem je na zemi dech života, vymřelo. Každou bytost, která byla na zemi, Bůh vyhladil... jediný Noe zůstal a ti, kdož byli s ním v arše.“ (Gen. 7, 22. 23.)

Nepodobaly se často mnohé doby době za potopy světa? Nepsal mnohokrát prst Boží na stěnu slova: Jsi sesazen! Nemůžeš déle býti v mých službách, poněvadž

jsi promarnil mé nadpřirozené dary. Jsi zvážen a shledán lehkým!

Řecko bylo vyřazeno z jeviště světových dějin pro svou přehnanou kulturu těla. *Římská světová moc*, rozetřaná znesvěcením manželství, zápasy a hrami v amfiteatrech, se rozpadla. Ve *Francii* zednářství, svobodomyslnost, tupení náboženství, nemravnost, pronásledování Církve skončilo potoky krve a nelidskou revolucí.

IX. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Epištola: (I. Kor. 10, 6-13.) Svatý Pavel varuje před nezdrženlivostí. Bůh trestá každého, kdo nevytrvá v dobrém.

Evangelium: (Luk. 19, 41-47.) Pán Ježíš pláče nad Jerusalemem. Vyprosme si, aby pláč jeho byl nám silou v našich zármutcích.

SVATÉ SLZY

Svět se nazývá slzavým údolím. První, kteří slzy ronili, byli Adam a Eva; plakali nad ztraceným rájem. Od té doby svět více pláče než se směje. Svět zůstane až do konce svého slzavým údolím. Hřích-tyran a vládkyně-smrt o to pečují. Syn Boží a Syn člověka, „bratr náš“, který chtěl býti podobný nám ve všem, kromě hříchu, pláče jako my. Svatým pláčem Pána Ježíše, pláčem lásky, útrpnosti, žalu a přátelství byly posvěceny všechny slzy lidských srdcí, Boha milujících.

Se slzou v očích se člověk rodí, se slzou v očích člověk umírá. Jistě novorozenému Ježíškovi Matka Boží polibky slíbala první slzy s dětských očí. Byly to první svaté slzy Ježíškovy.

Nečteme nikde, že by se Pán Ježíš byl smál, ale plakati jej vidíme u hrobu Lazarova a plakati ho vidíme nad Jerusalemem. Tam plakal nad záhoubou zatvrzelých hříšníků při zkáze tohoto svatého města. Na kříži smísily se poslední svaté slzy Spasitelovy s kapkami krve jako drahocenná, smírná oběť za všecken hříšný smích a tak znovu posvětily všeliký bohulibý pláč.

Slzy rodičů, žehnajících hodným dětem, jsou slzami svatými. Slzami svatými jsou slzy vděčných dětí, které přijímají požehnání rodičů anebo stojí u jejich hrobu. Slzy duchovních pastýřů nad záhoubou mnohých oveček jsou slzami svatými. Svatými slzami jsou slzy lítosti a pokání a slzy touhy nemocných po mši svaté a stolu Páně.

Mnoho slz jsme vyplakali ve svém životě. Často nad ztrátou docela marné i hříšné věci. Málo jsme vyplakali svatých slz z lítosti nad hříchy, z lásky k Bohu a z touhy po nebi.

Plačící Spasiteli! Poslední slzy, které potekou jednou z našich očí po zsinalých tvářích, nechť jsou nám slzami smíru a lásky k tobě!

